

[Køpke Christensen]

fremtiden med hensyn til liberaliseringen på apoteksområdet. Fremskridtspartiet forventer sig meget af de forhandlinger, der kan gå i gang i den nye samling, hvor Fremskridtspartiet vil stille forslag på netop dette område, og det ser ud til at kunne få flertal, så det tegner godt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 107 stemmer (S, KF, V, SF, CD, RV og KRF) mod 7 (FP).

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Tredje behandling af lovforslag nr. L 78:

Forslag til lov om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter.

Af industriministeren (Anne Birgitte Lundholt).

(Fremsat 30/10 91. Første behandling 19/11 91. Betænkning 6/5 92. Anden behandling 12/5 92).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Sonja Albrink (CD):**

Jeg skal ikke holde CD's egentlige indlæg her. Det vil jeg gemme til lovforslag nr. L 85, men der står i betænkningen, at CD vil redegøre for sin stilling, og jeg skal meddele, at vi i CD's folketingsgruppe er blevet frit stillet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 109 stemmer (S, KF, V, SF, RV, KRF, Duetoft (CD) og Bente Juncker (CD)) mod 12 (FP, Addi Andersen (CD), Lis Noer Holmberg (CD), Svend Aage Jensen (CD), Jette Pors (CD) og (ved en fejlafstemning) Sonja Albrink (CD)).

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Tredje behandling af lovforslag nr. L 85:

Forslag til lov om kommuners og amtskommuners samarbejde med aktieselskaber m.v.

Af Lone Dybkjær (RV) m.fl.

(Fremsat 31/10 91. Første behandling 19/11 91. Betænkning 6/5 92. Anden behandling 12/5 92. Tillægsbetænkning 13/5 92).

Der var stillet 5 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

*Forhandling***Flemming Hansen (KF):**

Jeg ved ikke, om det i dag lykkes at skille debatten mellem ændringsforslagene og selve lovforslaget. Det gjorde det ikke, da vi havde andenbehandlingen i tirsdags. Men jeg kan sige, at vi i den konservative folketingsgruppe finder, at man med lovforslag nr. L 78 er gået et godt stykke hen ad vejen, men at man med lovforslag nr. L 85, som vi nu behandler, er gået for langt med hensyn til muligheden for at investere med skatteborgernes penge og skatteborgernes risiko.

Ser vi på ændringsforslagene, må vi sige, at vi er meget tilfredse med, at der ikke tegner sig et flertal for SF's forslag, som i stort set ubegrænset omfang ville gøre det muligt at indsætte aktiver ud over 10 mio. kr. pr. kommune. Nu er der da i hvert fald, som lovforslaget ligger, en begrænsning, selv om vi efter andenbehandlingen i tirsdags kan have en frygt for, at grænsen på 10 mio. kr. kan udvides.

[Flemming Hansen]

Med hensyn til det ændringsforslag, vi fra konservativ side har været med til at stille om, at der ikke skulle betales honorarer til de mennesker, der indgår i bestyrelserne, kan jeg sige, at årsagen er den, at vi vil forsøge at demotivere til, at der skabes for mange af disse selskaber.

Pia Larsen (V):

De Konservative og Venstre har stillet et ændringsforslag om, at bestyrelsesvederlag for selskaber omfattet af § 1 og 2 til kommunalbestyrelsesmedlemmer og ansatte i kommunen skal indbetales direkte til vedkommende kommune. Begrundelsen for, at vi har stillet dette ændringsforslag, er, at der er tale om indskud af skatteyderpenge i disse selskaber. Det er derfor ikke rimeligt, at kommunalbestyrelsesmedlemmer eller ansatte i en kommune eller amtskommune, som har foretaget indskud i selskaber, modtager honorar for deres arbejde i disse selskaber. Det svarer i øvrigt til det, der gælder for statslige embedsmænds varetagelse af bestyrelsesposter i offentlige og private erhvervsdrivende aktieselskaber. Her indbetales vederlaget for bestyrelsesarbejdet til statskassen, og vi synes, der bør være en parallel hertil.

Vi mener desuden ikke, at der skal være forskel på, om et kommunalbestyrelsesmedlem går til møde i f.eks. Socialudvalget i kommunen eller i en privat virksomhed, som kommunen har indskudt penge i. Derfor har vi stillet dette ændringsforslag, som vi anbefaler til vedtagelse.

Rahbæk Møller (SF):

Den lov, som vi nu snart vedtager, vil blive revideret i løbet af meget kort tid, fordi den fra begyndelsen vil være ude af trit med virkeligheden. Jeg synes, debatten har vist, at der hos beslutningstagerne er et helt utilstrækkeligt kendskab til, hvilke planer og hvilke muligheder der ligger rundt omkring. Det fremgik tydeligt ved andenbehandlingen, hvor der foregik en helt absurd debat om møbelfabrikker, og jeg ved ikke hvad. Det er jo ikke det, det drejer sig om. Det, der vil komme, er systemeksport, det er systemeksport af store anlæg, hvor 10 mio. kr. er et latterligt lille beløb.

Jeg vil i øvrigt gerne føje til, at jeg frygter, at det ikke kun er her i salen, der sker en under-vurdering af kapitalbehovet. Vi kan også se, at

de penge, som pensionskasserne har afsat til det pågældende formål, er for små. Jeg frygter, at der vil ske en privatisering på det her område, hvor det især vil være udenlandsk kapital, der går ind på et meget lukrativt område.

Det sidste problem kan vi selvfølgelig ikke løse her i salen, men vi kunne have skabt rimelige rammer for kommunerne. Derfor stillede vi et ændringsforslag, hvorefter det var tilladt for kommunerne at overskride 10 mio. kr.s-grænsen og gå op på et mere realistisk beløb under meget strenge betingelser, nemlig et ekstremt skærpet tilsyn. Da det ikke ser ud til, at dette ændringsforslag bliver vedtaget, vil jeg hermed tage det tilbage, da vi under alle omstændigheder forventer, at der snart skal ske en revision af loven. Da vi på det tidspunkt, hvor det vil ske, vil vide mere, ønsker vi ikke, at en forkastelse af ændringsforslaget kan misfortolkes og skabe uklarhed om, hvad den dispensationsparagraf, der bliver tilbage, indebærer.

Jeg vil i øvrigt føje til, at jeg er lidt overrasket især over Socialdemokratiets stilling i denne sag. Jeg må konstatere, at Socialdemokratiet må have haft dårlige rådgivere.

Hvad angår de andre ændringsforslag, er vi selvfølgelig glade for, at ændringsforslag nr. 1 og nr. 2 bliver vedtaget. Som lovforslaget forelå før disse ændringsforslag, var der et gevaldigt hul i loven. Det eneste, de nyoprettede selskaber i realiteten kunne, var at gå ind i konsulentvirksomhed i forbindelse med systemeksport, ikke i systemeksport. Det er blevet rettet op, nu kan de gå ind i systemeksport.

Vi er også glade for, at ændringsforslag nr. 5 bliver vedtaget. Det er jo en helt konkret eksportordre på 250 mio. kr., der nu bliver muliggjort, og det har landets økonomi god brug for.

Hvad angår ændringsforslag nr. 4, har vi betydelig sympati for dette forslag. Vi kan også se, at der er problemer i, at kommunerne går ind i erhvervspolitik, og et af problemerne kunne være bengnaveri. Men vi synes ikke, sagen er tilstrækkeligt opklaret på nuværende tidspunkt. Vi kender ikke omfanget af bestyrelsesarbejder, vi ved ikke, hvordan det er fordelt, vi kender ikke de typiske beløb, og vi har ikke fået belyst sammenhængen mellem de eventuelle kommunale regler og de statslige regler. Derfor vil vi på nuværende tidspunkt undlade at stemme, men vi vil gerne tilkendegive, at i

[Rahbæk Møller]

forbindelse med en senere revision vil vi se på sagen igen, og vi er villige til at finde en løsning, hvis sagen er tilstrækkeligt opklaret på det tidspunkt.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Rahbæk Møller (SF) har meddelt, at man ønsker at tage det af SF stillede ændringsforslag nr. 3 tilbage.

Ønsker nogen at optage dette ændringsforslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslaget bortfaldet.

Kim Behnke (FP):

Jeg skal i første omgang alene kommentere ændringsforslagene. Min kollega hr. Poul Nødgaard vil senere tale om lovforslaget som helhed.

Det, der har været noget beskæmmende ved udvalgsbehandlingen af netop dette lovforslag, er, at når forskellige punkter er blevet taget op i udvalget, har vi, i hvert fald fra Fremskridtspartiets side, haft på fornemmelsen, at jo mere forrykt tingene kunne blive gjort, jo mere villig var man fra SF's, Socialdemokratiets og Det Radikale Venstres side til at generere nye ændringsforslag, som betød, at flere og flere områder bliver omfattet af denne lov.

I den forbindelse synes vi, at det er særdeles betænkeligt med ændringsforslag nr. 5, som betyder, at de selskaber, der eksisterer under de kommunale organisationer, nu også bliver omfattet af loven. Og selv om det ikke fremgår af bemærkningerne, er det meget tydeligt, at det er en lex K.K. Miljøteknik-paragraf, man får indsat. Det er et simpelt spørgsmål om, at dette projekt fra K.K. Miljøteknik på Lolland-Falster, hvor man nu skal til at rense alverden af forurenede jord fra det tidligere Østtyskland, ønsker man skal være omfattet af denne lov-givning.

Vi kan kun glæde os over, at vi ikke har haft mere tid til dette lovforslag, for vi er bange for, at hvis der havde været endnu mere tid, ville der være kommet endnu flere eksempler, og vi havde fået endnu flere ændringsforslag med særlovgivning for enkelte virksomheder.

Det, der gør de selskaber, der er ejet af de kommunale organisationer, fuldstændig uegnede til dette her, er – som der også er blevet redegjort for i udvalget – at ejerforholdene og indsigten i det, der foregår i disse selskaber, er

så utilfredsstillende, som tilfældet er. Der er ingen som helst offentlighed omkring disse selskaber, der er ikke adgang til at få andre oplysninger end årlige beretninger og regnskaber, men den daglige drift, og hvad der konkret sker, har vi ingen som helst adgang til. Det er dybt, dybt bekymrende, at skatteyderne nu skal til at pøse yderligere penge i sådanne projekter.

Så vil jeg gerne rose SF for at have taget ændringsforslag nr. 3 tilbage. Det er glædeligt, at selv SF har indset, at det var nok ikke nogen god idé alligevel, og derfor skal jeg afholde mig fra at kommentere det yderligere.

Så er der ændringsforslaget, der oprindelig blev skabt fra Venstres og De Konservatives side, som vi har tilsluttet os i indstillingen, nemlig spørgsmålet om, at det honorar, kommunalbestyrelsesmedlemmer nu skal have for at være bestyrelsesmedlemmer i disse selskaber, bør tilfalde kommunekassen. Vi har haft den diskussion mange gange før, særlig omkring de statslige embedsmænd. Der var dengang mere eller mindre enighed, man kunne godt se, at det var ikke fornuftigt, at de pågældende skulle hælde pengene i egen lomme.

Nu gør man det endnu mere absurd, for nu er det ikke længere adskilt mellem politikere og embedsmænd. Nu kan de politikere, som ønsker at generere et ekstra honorar til sig selv, sidde i kommunalbestyrelsen og vedtage at oprette et aktieselskab for derefter selv at blive indvalgt i bestyrelsen. Det er ærlig talt ikke særlig rimeligt. For at fjerne enhver mistanke om, at noget sådant kunne finde sted, kan vi ikke forstå, at man ikke i enighed kan vedtage ændringsforslag nr. 4, som betyder, at dette økonomiske incitament til for personlig vindings skyld at skabe disse selskaber simpelt hen forsvinder.

Det er selvfølgelig glimrende, at SF går op og erklærer, at de vil undlade at stemme, og at SF har betydelig sympati for ændringsforslaget. Men når man tænker på den historiske baggrund, SF har, og hvordan SF ellers i så mange andre sager gerne går i spidsen i kritikken af det pamperi osv., der foregår rundt omkring, synes vi ærlig talt, at det er slapt af SF, at man kun kan mande sig op til at undlade at stemme.

Vi skal anbefale ændringsforslag nr. 4 og håber selvfølgelig på, at det bliver vedtaget.

[Kim Behnke]

Alt i alt er lovforslaget med de ændringsforslag, der nu ligger, blevet dårligere. Det er blevet endnu værre, end det var, da vi havde det til første behandling, og det gør selvfølgelig, at det bliver endnu lettere for Fremskridtspartiet at stemme nej, nej og atter nej til dette lovforslag.

Så havde vi under andenbehandlingen en diskussion – og det er meget apropos disse bestyrelsesmedlemmer – foranlediget af et indlæg fra mig, en diskussion om, hvorvidt disse bestyrelsesmedlemmer handler på egne vegne og har et personligt ansvar for deres aktiviteter, deres afstemninger og deres indstillinger osv. i disse bestyrelser, eller hvorvidt det kan køres baglæns til kommunalbestyrelsen. Det selvfølgelig glimrende, at der nu i betænkningen er blevet optrykt det svar og de notater, jeg refererede til under andenbehandlingen. Nu kan enhver i Folketinget ved egen læsning konstatere, at det er korrekt, nemlig at hvis de pågældende medlemmer af disse bestyrelser handler under instruks fra f.eks. en kommunalbestyrelse, vil det være kommunalbestyrelsen, der hæfter for alle de fejl, der i givet fald måtte blive begået. Det skal man bare være opmærksom på. Man skal være opmærksom på, at det nok engang bliver skatteyderne, som kommer til at betale for alle de skandaleprojekter, vi allerede på nuværende tidspunkt vil forudsige bliver resultatet af det her, når 276 kommuner skal ud og eksperimentere med at drive erhvervsvirksomhed.

Vi kan simpelt hen grundlæggende ikke forstå, hvordan et flertal her i Folketinget kan mene, at fuldstændig tilfældigt valgte kommunalbestyrelsesmedlemmer med meget forskellige forudsætninger skal være bedre til at drive erhvervsvirksomhed end folk i det private erhvervsliv, der både uddannelsesmæssigt og erfaringsmæssigt selvfølgelig har langt, langt større ekspertise.

Derfor, med disse få, men valgte ord skal jeg anbefale Folketinget at stemme nej til alle ændringsforslagene på nær nr. 4, som vi anbefaler til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Erling Olsen (S):

Hr. Rahbæk Møller udtalte, at SF vil undlade at stemme til ændringsforslag nr. 4, fordi de havde en sympati for intentionen i forslaget,

men jeg syntes måske ikke, det var det helt rigtige sted at gribe ind. Jeg vil opfordre SF til at gennemtænke denne stillingtagen endnu en gang, for hvis SF undlader at stemme, er der risiko for, at forslaget bliver vedtaget.

Vi mener absolut, der er et problem. Vi har den samme grundindstilling til det som SF, men vi ser det helst løst generelt, idet vi ikke mener, der er megen mening i at tage det op for disse nye selskaber, mens man lader det køre videre for allerede eksisterende selskaber. Vi mener, det skal klares gennem særskilt lovgivning.

(Kort bemærkning).

Sonja Albrink (CD):

Jeg vil gerne sige, at CD's medlemmer også er frit stillet vedrørende ændringsforslagene.

For så vidt angår honorarer til bestyrelsesmedlemmer, når de har et engagement i et selskab eller lignende, vil jeg blot, som andre ordførere har været inde på, sige, at vi må drøfte dette til efteråret og eventuelt lovgive særskilt om det.

(Kort bemærkning).

Duetoft (CD):

Hr. Kim Behnkes bemærkning om pamperi kalder mig herop. Det er utroligt, at man i denne sammenhæng kan tillade sig at bruge det udtryk. Jeg må hævde, at hvis kommunalbestyrelsesmedlemmer, som i forvejen er belastet ved at være valgt til et nærmest ulønnet job, oven i det også skal have en bestyrelsespost, uden at det honoreres, så har man på forhånd sikret, at det bliver bestyrelsesmedlemmer, der ikke gør nok ved sagen, eller som blot kommer til at sidde der af navn.

Efter vores opfattelse skal bestyrelsesmedlemmer i denne type virksomheder naturligvis arbejde effektivt og godt som bestyrelsesmedlemmer i alle andre virksomheder. Det kræver, at der er respekt om dem, og dermed, at der gives et honorar til dem.

Jeg er et af de medlemmer i CD, der agter at stemme imod ændringsforslaget, men jeg kan sige, at jeg vil stemme for loven ved den endelige vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

[Kai Dige Bach]

Det ændringsforslag, vi diskuterer her, drejer sig ikke om, hvorvidt der skal gives et honorar, men om der kan tages et honorar. Sagen er jo, at disse selskaber kan oprettes af kommunalbestyrelsesmedlemmer, borgmestre og lign., som senere kan gå ind i et sådant selskab og sætte deres eget honorar. Der er ikke nogen, der kan have noget imod, at der bliver givet et honorar. Men spørgsmålet er, om man kan lave et tagselvord, således at man kan lave nogle selskaber, hvor bestyrelsen selv kan bestemme, hvad man vil have i honorar, hvilket jo ikke eksisterer i aktieselskabslovgivningen, og det er heller ikke hensigten med det.

Jeg mener, at en aflønning svarende til de honorarregler, en kommune har, når man f.eks. er udlånt af en kommune, kunne være rimelig. Men at få et tagselvord for kommunalt valgte folk, hvor de kan få gevinst ved at starte nye selskaber, kan ikke være hensigtsmæssigt, idet man kunne risikere, at et selskab blev startet af den grund.

(Kort bemærkning).

Pia Larsen (V):

Jeg vil gerne spørge hr. Duetoft, om han mener, at et medlem af et socialudvalg i en kommune ikke gør nok ved arbejdet, fordi han ikke får særskilt honorar for det.

(Kort bemærkning).

Duetoft (CD):

Til fru Pia Larsen vil jeg gerne sige, at jeg ikke er medlem af en kommunalbestyrelse, og derfor ved jeg ikke, hvad et medlem af et socialudvalg i en kommunalbestyrelse får i honorar. Men jeg ved, hvad et medlem af et socialudvalg i et amtsråd får, for dér sidder jeg, og jeg får faktisk 1.500 kr. udbetalt i honorar hver eneste måned, så det er en dårlig sammenligning.

Jeg tænkte på det første gang, da fru Pia Larsen påstod, at man ikke fik noget for at sidde i de udvalg, for det gør man altså, selv om guderne skal vide, at det er alt for lidt. Det er for lidt i forhold til det store arbejde, der rent faktisk er i de kommunale og de amtskommunale udvalg. Det er lidt til grin, men princippet er der altså.

Jeg har meget stor respekt for hr. Kai Dige Bach, og jeg ved, hvad hr. Kai Dige Bach me-

ner om bestyrelser og bestyrelsesarbejde i virksomhederne, men jeg synes, hr. Kai Dige Bachs argumentation er en smule fortænkt. Et medlem, der gerne vil ind i en bestyrelse til 40-50-60.000 kr., skal altså vride armen om på en hel kommunalbestyrelse, lade den investere og gå ind i arbejdet i en virksomhed for at få lov til at få en bestyrelsesplads til 40-50-60.000 kr. Jeg ved ikke, om det fungerer sådan i bananrepublikker eller andre steder – måske er vi ved at udvikle os til det her, det ved jeg ikke – men jeg tvivler meget på, at det vil kunne lade sig gøre på den led i det danske demokrati. Jeg synes, det var en noget speciel tankegang, der lå i det.

I øvrigt vil jeg sige til hr. Kai Dige Bach, at min bekymring er, at jo »dårligere« man gør disse bestyrelsesmedlemmer, jo større chancer er der for, at disse selskaber går dårligt, og jo større chancer er der for, at Venstre, De Konservative og Fremskridtspartiet om et, to, tre eller fem år kan komme og sige: Dér kan I se, hvor dårligt det gik, det kunne man altså ikke. Man har indbygget en dårlighed fra starten ved at sige til mennesker: I behøver ikke at være særlig kvalificerede, for I får ikke noget for det.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Det er et problem, at man kommer så sent i ordførerrækken, at man ikke får lejlighed til at holde sit generelle indlæg om det, der diskuteres.

Om det konkrete ændringsforslag vil jeg godt sige, at Det Radikale Venstre stemmer imod.

Vi er tilhængere af, at der kommer en generel oversigt over, hvordan situationen ser ud, og at man må overveje særskilte initiativer for så vidt angår kommunalbestyrelser og deres deltagelse i andet bestyrelsesarbejde. Men vi skal ikke bilde os ind, at kommunalbestyrelsesmedlemmer ikke i dag deltager i bestyrelsesarbejde.

Vores begrundelse for at stemme imod forslaget er, at der i forslaget ligger en antydning af, at folkevalgte er andenrangsmennesker, som ikke kan få lov til at deltage i bestyrelsesarbejde, medmindre de leverer honoraret tilbage. Alle andre mennesker, som ikke påtager sig det borgerlige ombud at deltage i en kommu-

[Lone Dybkjær]

nalbestyrelses arbejde, som ikke påtager sig det ekstra arbejde, der er i en kommunalbestyrelse, de kan godt få lov til at modtage honorarer. Men de, der laver det store, demokratiske arbejde, kan ikke.

Herudover vil jeg gerne sige, at jeg tror, at dette ændringsforslag vil medføre et enormt bytteri, fordi man vil bare sige, at nu udpeger jeg dig til at deltage i det her selskab, der ligger i min kommune, og omvendt.

Det vil sige, at det bliver en fuldstændig ukontrollabel situation, hvor man kan bytte med hinanden, fordi ændringsforslaget jo begrænser sig til, at det kun er i det selskab, hvor den pågældende kommune har indskudt kapital, at man ikke må deltage. Man må gerne deltage i nabokommunens selskab. Det er for mig det helt afgørende argument imod forslaget. Tænk, hvilket bytteri dette kan indebære!

Jeg mener, det er et dårligt ændringsforslag, og jeg skal appellere til SF om at stemme imod det, om ikke for andet så måske efter at have hørt nogle af de argumenter, der kan siges imod det konkrete forslag, og med et løfte i hvert fald fra min side om, at vi tager det op igen til efteråret.

Jeg synes i øvrigt, at den borgerlige regering kunne have fremlagt forslag om det for længst. Også her har den borgerlige regering ikke taget et initiativ, men den behøver jo ikke dermed at ødelægge hele tegningen i det her.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

For Venstre drejer dette sig ikke om at tillægge nogle kommunalbestyrelser eller nogle kommunalbestyrelsesmedlemmer forkerte motiver.

Dette ændringsforslag drejer sig for os alene om at sidestille det arbejde, man gør inden for den kommunale sektor. Det vil sige, at det ikke skal være bedre lønnet at deltage i et aktieselskab, hvor kommunen har indskudt kapital, end det f.eks. er at deltage i anden kommunal aktivitet eller i andre møder.

Det kan man sikre ved at stemme for dette forslag, fordi det altid vil være op til en kommunalbestyrelse at bestemme, at et medlem, som deltager i bestyrelsesarbejde, kan få et honorar for tabt arbejdsfortjeneste eller få diæter på lige fod med deltagelse i f.eks. naturgasselskabers bestyrelse eller andet. Motivet må væ-

re at sørge for, at der er ligestilling mellem det arbejde, man gør, hvad enten det foregår i et privatretligt aktieselskab, eller det foregår i nogle af de forsyningsselskaber, som er kendte kommunale aktiviteter.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Fru Lone Dybkjær gør meget ud af at fortælle om disse kommunalbestyrelsesmedlemmer, der ikke skal have en dårligere stilling end andre bestyrelsesmedlemmer, der måtte sidde i disse aktieselskabsbestyrelser.

Forskellen er imidlertid – og det håber jeg at fru Lone Dybkjær som forslagsstiller er opmærksom på – at de andre bestyrelsesmedlemmer ikke sidder i den gunstige situation, at de som byrådsmedlemmer kan afgøre, om selskaberne overhovedet skal oprettes. Det er dér, interessekonflikten er.

Et byrådsflertal kan vedtage at oprette et aktieselskab for derefter at indstille egne medlemmer til at sidde i bestyrelsen. Dermed er der en mulig interessekonflikt. Jeg siger ikke, at alle byråd vil handle på den måde. Jeg gør bare opmærksom på, at hvis man vedtager ændringsforslag nr. 4, er den begrundede mistanke, der kunne være, ikke længere til stede.

Så bliver der talt om, at dette honorar skal tilfalde kommunekassen. Jeg er enig med hr. Kai Dige Bach i, at det, der sandsynligvis vil ske, er, at man lader være med overhovedet at have det honorar for de medlemmer, idet der jo ikke er grund til at flytte pengene fra aktieselskabet til kommunekassen. Konsekvensen vil derfor være, at aktieselskabet helt slipper for at have den honorarudgift, og ikke, at der foregår en pengestrøm fra aktieselskabet til kommunekassen med disse honorarflytninger.

Så giver fru Lone Dybkjær udtryk for, at så bytter man bare på tværs af kommunegrænserne. Men det er næsten at påstå, at der er rent sicilianske tilstande rundt omkring i vores kommunalbestyrelser – at man opretter aktieselskaber og har underhåndsaftaler med kolleger i nabobyrådet. Det vil jeg alligevel ikke tro skulle være tilfældet ude omkring i vores byråd.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

[Kai Dige Bach]

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at jeg er voldsomt overrasket over hr. Duetofts indstilling til denne udvidelse af de kommunale virksomheder, men det må vi nok tage op en anden dag. Jeg er meget forskrækket over, at man alvorligt kan mene, at man skal lave andet end de almindelige kommunale serviceordninger, som man har nok at gøre med ude omkring.

Problemet er i virkeligheden, at det i mange kommuner ikke er nødvendigt at vride armen om på en hel kommunalbestyrelsesgruppe for at få lavet disse ting, for nogle har som politisk idé, at man gerne vil have et centralt styret samfund, at man gerne vil have tingene lavet i det offentlige. Dem behøver man ikke at vride armen om på, for at det skal gå den vej, de gerne vil.

Forskellen består i, om man tiltager sig en bestyrelsespost, eller om man påtager sig den; om man tager et honorar, eller om man får et honorar. Det er sådanne ting, der ligger i det. Hvor stor indflydelse har man på sin egen situation? Det skylder vi at der bliver holdt lidt hånd i hanke med.

Jeg tror heller ikke på fru Lone Dybkjærs idé om et korrupt bytteri over kommunegrænserne. Så slemt tror jeg ikke det er. Jeg tror, at man i første omgang gør det i en overordentlig ærlig mening, og så vil man da ikke være ked af samtidig at få et honorar. Når det senere viser sig at gå lidt dårligt, vil man heller ikke være ked af at skjule det lidt mellem andre ting, f.eks. med nogle ting, man kan levere til kommunen, og som man eventuelt køber hos sig selv, således at man ikke får et helt rent regnskab i det her.

Problemet er, om man påtager sig en bestyrelsespost eller man tiltager sig den. Om man tager et honorar, som man selv bestemmer, eller man får et honorar. Det er det, det drejer sig om.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Hr. Kai Dige Bach skelner i helt utrolig grad mellem kommunalbestyrelsesmedlemmer og deres opfattelser og almindelige erhvervsfolk og deres opfattelser, og ifølge hr. Kai Dige Bach er de sidstnævnte den rene vare. Der er der aldrig tale om vernetjenester, og dér er der aldrig tale om, at de 20 mænd udpeger hinanden til bestyrelsesposter i Danmark.

Det er fuldstændig afsindigt at høre på, hr. Kai Dige Bach. Prøv at kigge på, hvem der sidder i ledelsen af de store virksomheder, og spørg så, om det ikke er de samme mænds samme klub og udpegning af hinanden. Det er det da. Der er ingen grund til at sige, at det blot handler om disse kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Jeg vil gerne sige, og det er også til hr. Kim Behnke, at kommunalbestyrelsesmedlemmer er i nøjagtig samme situation som andre, der skal etablere selskaber og eventuelt kan få bestyrelsesposter i dem. Der er ikke nogen forskel. Man kan altid mistænke folk for at gøre tingene af andre end ideale grunde, og det må man så konkret tage fat på.

Men når jeg siger til hr. Kim Behnke, at der vil være tale om bytteri, er det en opfølgning af hr. Kim Behnkes tankegang. Jeg synes, at dette kan administreres, det er gennemsigtigt som aktieselskabsformen. Men hvis man indfører dette med, at man ikke må få et honorar med de begrundelser, der er fremkommet her, så vil de samme mennesker jo foretage et bytteri. Det er det, der er min pointe i det her.

Jeg tror, at man vil administrere det godt nok. Men hvis hr. Kim Behnke mener, at man ikke vil administrere det godt nok, og dermed har mistanke til kommunalbestyrelsesmedlemmerne, så måtte han i endnu højere grad have mistanke om, at der blev foretaget et bytteri.

Jeg vil gerne spørge hr. Erik Larsen, hvorfor man ikke i forvejen har grebet ind over for alle honorarerne. Hvorfor har man ikke grebet ind over for honorarerne i NESA eller alle mulige andre steder? Hvorfor kommer man pludselig her med et ændringsforslag? Det er jo en problemstilling, man har kunnet tage fat på for længe siden, og som jeg synes vi skal tage fat på, men som jeg ikke mener specielt hører hjemme i denne lov. Vi skal tage fat på det generelt.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hr. Erik Larsen argumenterer for ligestilling i arbejdet og sammenligner eventuelle kommunalbestyrelsesvalgte repræsentanternes arbejde i selskabsbestyrelser med det arbejde, der gøres i kommunalbestyrelser, og hr. Erik Larsen mener, at det skal vederlægges på samme måde. Jeg mener ikke, man kan argumentere

[Klaus Hækkerup]

sådan. En vederlæggelse skal selvfølgelig ske i forhold til det arbejde, der ydes dér, hvor man får vederlag fra, og ikke for et arbejde, man gør andre steder i en anden sammenhæng. Det er helt hen i skoven at argumentere på den måde.

Risikoen ved det her er, at man gør det at sidde i den slags bestyrelser mindre betydningsfuldt, mindre ansvarligt, når man fra Venstres side ikke engang ønsker at tage hensyn til, at der også er et ansvar forbundet med det. Det betyder, at det også for de private deltagere, der skal ind, bliver mindre interessant, og det betyder, at vi kommer i en situation, hvor de bestyrelser, der kommer i disse selskaber, ikke vil have den samme dynamik, den samme effektivitet; det vil ikke være lige så tiltrækkende at komme ind, som det vil være i almindelige selskaber.

Hermed har man reelt lagt grunden til, at det kommer til at gå dårligt med de pågældende selskaber. Jeg synes, SF skulle lade indgå i sine overvejelser, at det, vi snakker om her, er en vederlæggelse, der gør, at det ikke bliver tilstrækkelig attraktivt at gå ind i de pågældende selskaber, sådan som det er i private selskaber, og at de derved vil blive ringere stillet. Man vil så kunne komme og sige, at det var en dårlig ordning.

Jeg vil altså meget stærk appellere til SF om at overveje deres stillingtagen endnu en gang.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Rahbæk Møller har ordet for en kort bemærkning. Jeg har yderligere 2 korte bemærkninger, og derefter går vi tilbage til ordfører-rækken.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Denne debat er ikke af den art, der højner Folketingets anseelse. Dette forslag drejer sig om mulighederne for at udnytte den gode offentlige sektor til at skabe beskæftigelse og eksport ved, at den går ind i systemeksport i langt større omfang, end vi hidtil har set. Og så lander debatten gudhjælpemig alene på et spørgsmål om bestyrelseshonorarer!

Jeg hører en bemærkning om, at vi kun diskuterer ændringsforslagene. Det er korrekt, men ændringsforslagene handler sandelig også om omfanget af disse muligheder, og det er ikke disse muligheder, der har været diskuteret.

Det samme gælder en række af de argumenter, der har været fremført fra begge sider, og som jeg synes ligger under lavmålet. Jeg tror hverken på fru Lone Dybkjærs eksempel med kommuner, der bare bytter ben, eller på hr. Kai Dige Bachs tanker om, at man nu åbner en selvbetjeningsbutik. Der er jo tale om et samarbejde mellem flere parter, der har forskellige interesser. Der er ikke én kommune, der bare kan begynde at oprette selskaber og derefter tømme dem til private.

Men der er kommet et meget klart udsagn især fra fru Lone Dybkjærs side om, at vi igen tager denne sag op og finder en løsning. Da vi, som jeg tidligere har sagt, finder, at dette forslag ikke er ordentligt belyst og ikke er gennemtænkt, vil vi stemme imod nu, men under den klare forudsætning, at dette spørgsmål bliver taget op igen, så vi får fundet en løsning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Det er nok ikke helt i overensstemmelse med forretningsordenen at tage de højere magter til hjælp i debatten.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

Jeg er glad for, at det nu efter hr. Rahbæk Møllers indlæg ser ud til, at vi kan genoptage diskussionen om dette her på et senere tidspunkt og få det bedre belyst.

Men jeg er ked af, at fru Lone Dybkjær giver udtryk for, at hun ikke forstår forskellen på kommunalbestyrelsesmedlemmer i et kommunalt aktieselskab og private i et privat aktieselskab. Når man driver en virksomhed, løber man altid en risiko, og forskellen er, at i et privat selskab løber man risikoen for det private selskabs egne penge, og i det kommunale selskab løber man risikoen for skatteydernes penge. Jeg synes, der er stor forskel på, om ejerne er med til at bestemme, eller om de ikke er med til at bestemme.

Jeg ved godt, at man kan argumentere, at man kan vælge nogle andre kommunalbestyrelsesmedlemmer, og hvis det går skidt, kan man få dem afsat. Men det løser ikke problemet. Hvis alle de kommunale serviceydelser går fint, skal vi så til at vælge borgmestre efter, hvem der er gode til at drive forretning, eller hvem der er gode til at passe kommunen?

[Kai Dige Bach]

Der er risiko ved al forretning, og der vil være særlig meget risiko ved disse selskaber; den risiko synes jeg ikke skatteyderne skal løbe. Jeg mener, vi skal fjerne de eventuelle økonomiske incitament, der måtte kunne være for at oprette dem.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Hr. Klaus Hækkerup siger, at vi kan ikke drage direkte paralleller mellem det ansvar, der ligger i en kommunalbestyrelses arbejde, og det, vi taler om her. Det må jeg forstå på den måde, at hr. Klaus Hækkerup mener, at det arbejde, man skal gøre i en aktieselskabsbestyrelse, efter denne lov måske er mere betydningsfuldt end det, som f.eks. foregår i naturgasselskaberne.

I naturgasselskaberne er det sådan, at bestyrelsesmedlemmerne modtager diæter, og de er i øvrigt aflønnet på lige fod med det kommunale system. Mig bekendt er det milliardbeløb, man har ansvaret for at administrere. Jeg mener ikke, der er ret meget i det danske samfund, som vi bruger folkevalgte til, som er af så stor betydning som netop dette område.

Jeg kan også nævne et almindeligt socialudvalgs arbejde, hvor man adskillige steder administrerer flere hundrede millioner kroner. Efter min opfattelse kan disse eksempler sidestilles med det arbejde, som man kommer til at udføre i disse aktieselskaber.

Fru Lone Dybkjær spørger, hvorfor vi ikke har taget dette spørgsmål op før. Hertil kan jeg sige, at vedtægterne for de selskaber, vi har inden for f.eks. forsyning, naturgas osv., hvori aflønningsforholdene er bestemt, er godkendt af Indenrigsministeriet, og dermed er de jo fastsat. De er fastsat i overensstemmelse med kommunal praksis, og det synes jeg også man skulle gøre her, således at man får den ligestilling.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil indlede med det ændringsforslag, vi netop behandler, og senere kort vende tilbage til de øvrige ændringsforslag.

Jeg vil sige til dem, der mener, at jeg tror, man vil bytte kommunerne imellem, at det ikke var udtryk for en tankegang, jeg havde, men det var en logisk konsekvens af, at hvis man opretter kommunale aktieselskaber for selv at

få en bestyrelsespost og man gennem dette ændringsforslag ikke får lov til det, så tror jeg, der vil foregå byttevirksomhed.

Til hr. Erik Larsen vil jeg sige, at der også betales honorarer i NESA. Hvorfor skal man have lov til at modtage honorar, når man sidder i NESA, mens man ikke kan få lov at få honorar, når man sidder i et sådant selskab? Det er ikke logisk, og vi har derfor foreslået, at der laves en generel lovgivning, at vi tager en debat om det her, så alle forhold bliver taget op og vendt, således at der kommer nogle rimelige retningslinier. Jeg synes ikke, det er mere rimeligt, at man får tophonorarer i et forsyningsselskab – og hr. Erik Larsen ved godt, at det er tophonorarer, vi taler om – end at man får et eller andet honorar i forbindelse med det her.

Så vil jeg gerne spørge hr. Kai Dige Bach: Hvilken risiko løber bestyrelsesformanden for Unibank? Det er et aktieselskab. Hvilken risiko løber den bestyrelsesformand, som er forskellig fra andre, der løber en risiko? Med andre ord: Selv om man er aktionærudpeget, løber man ikke en personlig risiko, som er anderledes end i alle andre aktieselskaber. Det er ikke ens personlige penge, der er på spil i de meget store aktieselskaber her i Danmark. Så jeg synes ikke, den argumentation holder.

Dernæst vil jeg kommentere ændringsforslagene, hvor Det Radikale Venstre står bag nr. 1 og 2, som efter vores opfattelse er en klarificering af, hvad kommunerne får mulighed for.

Jeg er glad for, at SF har trukket sit ændringsforslag. Vi kan føre debatten om disse ting videre til efteråret og også se på, om den 10 mio. kroners grænse er for lav.

Endelig mener jeg, det er fint, at vi ved hjælp af ændringsforslag nr. 5 har fået klargjort, at de kommunale organisationer, der i dag er involveret i selskabsdannelser, kan fortsætte, sådan at det ikke fører til, at vi skal nedlægge udmærkede engagementer.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

Direktøren for Unibank og Unibanks skæbne skal i hvert fald ikke betales af skatteyderne, men af dem, der ejer Unibank, og så må de tage affære i den sag. Der er ikke andre til det. Men i det offentlige, hvor man sidder med skatteydernes penge, er det noget helt andet.

[Kai Dige Bach]

Jeg kan slet ikke forstå, at fru Lone Dybkjær kan stille sådan et spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Det kan godt være, jeg kom til at sige direktøren, men jeg mente formanden for Unibanks bestyrelse. Man kan også tage andre bankbestyrelser som eksempel. Jeg spørger, om disse personer er økonomisk dybere involveret personligt.

Og så vil jeg tilføje, at mon det ikke også er borgernes penge under en eller anden form, der ryger sig en tur, hvis der sker noget med Unibank, for nu at tage en af de banker, der har været lidt omtalt i den senere tid.

Jeg vil sige, at de penge, der er i disse aktieselskaber, som er begrænset til 10 mio. kr., er for intet at regne mod de penge, der i øvrigt cirkulerer i samfundet, og hvor ganske få mennesker styrer det. De samme mennesker har ikke noget som helst i klemme personligt andet end det helt almindelige bestyrelsesansvar. Derfor mener jeg, hr. Kai Dige Bachs tankegang er udtryk for et liv, en sammenhæng, som overhovedet ikke eksisterer længere i det moderne industrisamfund.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 var taget tilbage.

Ændringsforslag nr. 4 forkastedes, idet 53 stemte for, 71 imod.

Ændringsforslag nr. 5 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Forhandling

Poul Nødgaard (FP):

Ja, det er en sorgens dag for Danmark i dag.

(*Munterhed*). Jamen jeg mener det, jeg siger; så man må gerne more sig her i Folketinget.

Det, vi nu er i gang med at vedtage, eller nogle er i gang med at vedtage, er præcis det system med offentlig produktion, som man har forladt i de østlige lande. Det er man nu er parat til at indføre her.

Jeg har fået at vide, at man ikke må bruge for stærke udtryk. Dette forslag er vanvittigt – det må jeg vist gerne have lov til at sige, uden at det er i strid med forretningsordenen. Lad mig bare tage én af de vanvittige detaljer, nemlig at kommunerne uanset størrelse må skyde 10 mio. kr. ind i aktieselskaber, der laver erhvervsvirksomheder.

Jeg må spørge dem, der har skrevet dette forslag – det er jo specielt Det Radikale Venstre, der bærer det store ansvar her: Hvordan kan man forklare Folketinget, hvordan en kommune ude hos os på Midsjælland, der har 4.000 indbyggere, må have lov til at smide 10 mio. kr. af sted i aktieselskaber, og at Århus Kommune, der har 250.000 indbyggere eller i det leje i hvert fald, må skyde præcist det samme beløb ind? Hvor er rimeligheden i disse tal? Jeg synes, det kunne være rart at vide. Jeg spurgte ved andenbehandlingen, og som sædvanlig, når man spørger om noget, der går tæt på, så får man ikke noget svar.

En ting fik jeg bekræftet ved andenbehandlingen – og jeg vil gerne sige det her, hvor der er så mange af Folketingets medlemmer til stede – idet fru Lone Dybkjær her ved andenbehandlingen bekræftede, at dette forslag meget let kan føre med sig, at kommunerne kommer ud for skatteforhøjelser. Og det synes jeg jo er betænkeligt.

En anden ting, jeg fik bekræftet ved andenbehandlingen, var, at i det øjeblik en kommune har skudt 10 mio. kr. ind i sådan nogle aktieselskaber – det kan være ét eller flere, selvfølgelig – i en kommune, i det øjeblik de 10 mio. kr. er brugt og disse aktieselskaber ikke kører alt for godt, så må man kalde mig Mads, hvis ikke der sker lige præcis det, at man lægger det folketingsflertal, der nu er på vej til at vedtage dette lovforslag, under det pres, at man vil have udvidet de 10 mio. kr. til 20, 30 eller 40 mio. kr., eller hvad ved jeg. Det vil ganske automatisk føre med sig, at kommunerne kommer ud i nogle helt uoverskuelige problemer. Og jeg kan også forestille mig, at in-

[Poul Nødgaard]

denrigsministeren vil komme til at stå i store problemer, når han skal have de årlige forhandlinger med kommunerne om fastsættelsen af økonomien.

Endnu en ting, jeg har fremført, og som alle også skal vide her og nu, er det rent konkurrenceforvridende. Jeg spørger og beder fru Lone Dybkjær bekræfte, at det også var et ja til, at loven meget vel kan komme til at virke konkurrenceforvridende. Loven er skruet sådan sammen, at man i realiteten kan lave, hvad som helst man vil, med de kommunale penge i disse aktieselskaber.

Jeg sagde ved andenbehandlingen og vil gentage det her, for nu skal det altså protokolteres rigtigt, at i det øjeblik der ligger en lille virksomhed i en kommune, som drives privat, og der så kommer nogle andre private, der med kommunale penge vil lave en lignende virksomhed, så behøver man hverken have studentereksamen eller lignende for at regne ud, at den eksisterende virksomhed kan få fantastisk svært ved at klare sig i konkurrence med den virksomhed, som man spytter den ene kommunale million kroner efter den anden ind i.

Jeg synes, det er på høje tid, Det Radikale Venstre begynder at tænke sig lidt om her i Folketinget. Det sker den ene gang efter den anden, at man løber til – undskyld jeg siger det – socialistisk side og laver love som denne her. Det er ikke et udtryk, jeg bruger ret tit, jeg har gjort det et par gange herinde, nu gør jeg det igen: Dette forslag er i bund og grund udansk! Så være det sagt. Der er ingen grobund i befolkningen for at lave et sådant forslag, fordi erhvervsvirksomheder skal styres fra privat side. Og det burde Det Radikale Venstre med rod ude i landbobefolkningen også vide noget om. Men tilsyneladende er det ikke de tanker, der allermost går ind i den radikale hjerne for tiden.

For Fremskridtspartiets vedkommende sætter vi alle sejl til i denne sag, og vi udfordrer Folketinget. Det gør vi ved at begære folkeafstemning om denne lov. Vi vil søge at samle 60 underskrifter, og så vil det vise sig, hvilke partier her i dette Folketing der er borgerligt og erhvervsvenligt indstillet.

Vi giver kamp til stregen, fordi vi synes, der foregår noget, der ikke tåler at se dagens lys!

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Blot til beroligelse for hr. Poul Nødgaard: Hvis dette udmærkede forslag er så udansk og så ufolkeligt og hr. Poul Nødgaard i øvrigt har ret i sine betragtninger, så vil det jo overhovedet ikke blive brugt i en eneste kommune. Vi har jo kommunalt selvstyre. Kommunalbestyrelsesmedlemmer skal genvælges hvert 4. år, og derfor vil de jo ikke lægge sig ud med deres vælgere og gøre den slags horrible ting, som hr. Poul Nødgaard beskriver fra denne talerstol.

Hav dog tillid, hr. Poul Nødgaard, til den danske befolknings sunde dømmekraft! De kan godt selv; de behøver ikke hr. Poul Nødgaards hjælp.

Flemming Hansen (KF):

Jeg har sagt mange gange fra denne talerstol, og jeg håber, jeg har gjort det meget tydeligt, at vi i den konservative folketingsgruppe er meget imod dette lovforslag og ikke stemmer for det. Vi har også brugt argumentet om, at det er konkurrenceforvridende, naturligvis har vi det, for det er der tale om.

På den anden side vil jeg gerne sige til hr. Poul Nødgaard, at der intet uoplyst er omkring dette lovforslag. Det blev fremsat i Folketinget den 31. oktober, og det er blevet ganske grundigt behandlet, både hos industriministeren ved mange møder og i Folketingets Erhvervsudvalg.

Men hensyn til hr. Poul Nødgaards opfordring til folkeafstemning vil jeg gerne sige, at efter min og Det Konservative Folkepartis opfattelse er vi herinde i Folketinget valgt til at lovgive og ikke til at løbe fra vort ansvar ved at sende stort set ethvert lovforslag, hr. Poul Nødgaard kunne ønske, til folkeafstemning.

Jeg kan på Det Konservative Folkepartis og Venstres vegne sige, at vi ikke kan gå ind for en folkeafstemning med baggrund i dette lovforslag.

Rahbæk Møller (SF):

Sammenhængen mellem hr. Poul Nødgaards indlæg og det lovforslag, vi behandler, er så ringe, at jeg ikke skal gå i detaljer med kommentarer til forslaget. Hr. Poul Nødgaard er indlysende i stand til at se kommunister

[Rahbæk Møller]

hvor som helst – selv i Det Radikale Venstre, forstår jeg nu.

Men sagen er jo den enkle, at nationen nu kan få mulighed for at udnytte en ressource, som det ikke har været muligt at udnytte effektivt før, nemlig den viden, der ligger i den offentlige sektor, herunder især i kommuner og amtskommuner, i form af systemeksport. Det vil foregå i et samarbejde mellem kommuner og private. Der er ikke nogen, der forbyder private selv at gøre det, bortset fra det rent praktiske, at de jo ikke besidder den nødvendige viden.

Jeg gør opmærksom på, at det er nødvendigt, at der er kommunal deltagelse. I nogle lande, f.eks. i Grækenland, forbyder kommunalfuldmagten, at kommuner går i samarbejde med udenlandske private virksomheder, mens de sagtens må samarbejde med udenlandske kommuner. Derfor er det på mange markeder nødvendigt, at der er en kommunal deltagelse. Det sikres nu.

Det eneste, vi beklager, er, at beløbsgrænsen 10 mio. kr. er helt ude af trit med det nødvendige kapitalgrundlag, og derfor håber jeg sandelig også og forventer, at dette lovforslag meget snart bliver revideret – lige så snart der er tilstrækkelig dokumentation rundt omkring fra kommunerne for de planer, der foreligger, og hvad det nødvendige kapitalgrundlag for disse planer er.

Sonja Albrink (CD):

CD udtrykte ved førstebehandlingen af L 85 tilfredshed med, at der nu kom en bedre afklaring af forholdene i det, vi kalder den grå zone i amters og kommuners relationer til kommunalfuldmagten.

Under drøftelserne af L 85 har synspunkterne i CD's folketingsgruppe delt sig. Fælles er ønsket om at sikre det private erhvervsliv imod en konkurrenceforvridning i forbindelse med kommuners og amters deltagelse i erhvervsvirksomhed i selskabsform. Fælles er også ønsket om at styrke dansk erhvervsliv gennem mulighed for at udnytte kommunal viden.

Men dér hvor vandene skilles, er i vurderingen af, om lovforslaget i den skikkelse, som det nu har, i tilstrækkelig grad sikrer det første hensyn. Her spiller det også ind, at arbejdet, føler vi, har fundet sted under et tidspres, hvor der har været utrolig mange andre vigtige forhandlinger.

Som bekendt er CD ikke bundet af nogen ideologisk spærregrænse, og vi har derfor anerkendt hvert enkelt medlems ret til at vurdere og stemme ud fra sine forudsætninger og forventninger. Hvordan det går med forventningerne, vil vise sig i den periode, der går, frem til loven skal tages op til revision i 1994-95.

Til den tid vil CD igen gå positivt til værks i drøftelser om lovens fremtidige skæbne set i lyset af, om det, som nogle frygter eller føler, viser sig at være ubegrundet, eller om de forventninger, andre har, vil være opfyldt.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Jeg har bare lyst til ganske kort at kommentere det, fru Marianne Jelved sagde, nemlig at man så kunne håbe og tro på, at kommunerne ikke udnyttede den lov. Det er jeg da helt enig i; det gør de helt givet ikke. I veldrevne, borgerligt styrede kommuner vil de arkivere den lov lodret. Men vi har jo et stort antal kommuner i dette land, der er socialdemokratisk ledede, og lad os tale lige direkte ud om det: De sidder og venter på den lov, så de kan komme til at lave en masse socialistiske eksperimenter i kommunerne for skatteydernes penge. Det er realiteternes verden, vi her taler om, og det kan vi lige så godt se i øjnene. Folketinget kan bare vente og se: Det går den vej.

Til De Konservative: Jeg synes, det var et lidt vattet indlæg fra den konservative ordfører om, at vi er valgt til det ene, og vi er valgt til det andet. Ja, det er vi, men hvis vi en gang imellem tager nogle beslutninger herinde, hvor vi synes, det kunne være sundt, at folket tog stilling til, om de var enige med os, så var det her da en glimrende måde at afprøve vores beslutning på en enkelt gang.

Vi har fra Fremskridtspartiets side talt meget om, og vi har også haft forslag fremme her i Folketinget om at lave flere folkeafstemninger, og her var der så en god mulighed. Andre partier, også Det Konservative Folkeparti, har ved flere lejligheder sagt, at man syntes, det var en glimrende idé at lave nogle flere folkeafstemninger. Så synes jeg, Det Konservative Folkeparti skulle vise sig fra den rigtige side, og den rigtige side er her at slutte op bag et forslag fra Fremskridtspartiet om at prøve, for jeg er sikker på, at befolkningen kan vi meget let over-

[Poul Nødgaard]

bevise om, at her skal der sættes et stort, stort nej, ligesom der skal den 2. juni.

Lone Dybkjær (RV):

Ja, somme tider er det jo rart med en modstander, for så kan man rigtig se sin egen betydning.

Det Radikale Venstre er ret taknemmeligt for Fremskridtspartiets indsats i denne sag. Vi er klar over, at vi har lavet et utrolig betydningsfuldt forslag, og er glade for den anerkendelse, Fremskridtspartiet giver forslaget. Ellers har vi jo lejlighedvis i Det Radikale Venstre lidt svært ved at komme ud med vores synspunkter, men her er det ikke særlig vanskeligt!

Hr. Poul Nødgaard spørger, hvordan man skal forklare Folketinget, at det er det samme for store og små kommuner. Nu tror jeg, der er nogle i Folketinget, der har forstået det, men jeg er ikke helt klar over, om det nogen sinde vil lykkes mig at få hr. Poul Nødgaard til at forstå det.

Oprindeligt opererede vi med to grænser, nemlig en 1 pct.s-grænse og en 10 mio. kr.s-grænse. 1 pct.s-grænsen har vi fjernet, fordi den er administrativt uhensigtsmæssig, men den havde naturligvis betydet, at enkelte kommuner ikke kunne nå op til 10 mio. kr. Men stadig væk mener vi – og det kan jeg sådan set slet ikke forstå at hr. Poul Nødgaard angriber forslaget for – at der på nuværende tidspunkt skal være en øvre grænse på 10 mio. kr. Det mener vi simpelt hen er fornuftigt, for hvis det f.eks. kun havde været 1 pct. – og den ville jo tilfredsstille hr. Poul Nødgaards form for logik – ville der for de store kommuners vedkommende have været tale om helt anderledes eksorbitante beløb. For Københavns Kommunes vedkommende f.eks. 800 mio. kr. eller noget i den størrelsesorden. Det mente jeg trods alt var at gå for vidt, og derfor har vi lavet en grænse, der formentlig vil vise sig at være for lav.

Når derfor hr. Poul Nødgaard spørger, om det er en grænse, der vil blive udvidet, må jeg sige: Ja, hvis det går godt. Hvis det går godt, vil vi udvide det. Hvis det viser sig, at der er fornuftige aktiviteter, der taler for, at man skal udvide det, så vil vi udvide det; men det vil vi overveje. Vi prøver på at sætte en lovgivning i gang, følger den nøje, ser, hvordan det går, og reviderer den i lyset af de erfaringer, vi får.

Så hæfter hr. Poul Nødgaard sig utrolig meget ved skatteforhøjelser, og som jeg har sagt: Det vil al dårlig kommunal aktivitet naturligvis kunne føre til, men god kommunal aktivitet vil faktisk også kunne føre til skatteformindskelser. Jeg sagde det, sidst vi behandlede lovforslaget, men bliver nødt til at gentage det. Hvis Gentofte Kommune ikke var involveret i NES-A, så skulle borgere i Gentofte Kommune betale 0,9 pct. mere i skat. Det vil altså sige, at det kan føre til forhøjelser, hvis det er dårligt, og det kan føre til formindskelser, hvis det er godt. Sådan er livet nu engang, hr. Poul Nødgaard.

Hr. Poul Nødgaard har jo utrolig travlt med, at vi skulle løbe til socialistisk side. Altså jeg bliver nødt til at prøve at sige til hr. Poul Nødgaard: Dette er vores forslag. Det er altså ikke et forslag, som er udarbejdet af Socialdemokratiet eller af SF. Det er vores forslag. Det er vores politik. Vi er, havde jeg nær sagt, heldigvis ikke af samme opfattelse som hr. Poul Nødgaard. Vi mener, at det her er et godt forslag.

Så siger hr. Poul Nødgaard, at det er et udansk forslag. Jeg har sådan set altid ment, at det var et ret godt dansk forslag, nemlig et pragmatisk forslag, hvor man benytter de kendte regler, nemlig aktieselskabsreglerne, til at fremme samarbejdet mellem den offentlige og private sektor.

Så er jeg kommet til at tænke på, at hr. Poul Nødgaard måske har ret, for et af problemerne i Danmark er jo nok, at vi overhovedet ikke har det samarbejde mellem den offentlige og private sektor, som alle andre lande har. Det er et af vores meget store problemer, at der er vandtætte skotter mellem den offentlige og den private sektor. Det drømmer man ikke om at have i Frankrig, Tyskland, USA og nogle af de lande, som vi da indimellem ser som kapitalistiske mål for aktiviteterne, og på den led kan hr. Poul Nødgaard måske have ret i, at det ikke er så dansk.

Men så vil jeg sige, at det er på tide, at vi gennemfører ordninger af denne slags, for jeg er fuldstændig overbevist om, at et af vores erhvervspolitiske problemer er, at vi har disse vandtætte skotter mellem den private og den offentlige sektor i en sådan grad, at hvis man én gang er ansat i den offentlige sektor, er det næsten umuligt at gå over i det private er-

[Lone Dybkjær]

hvervsliv og omvendt. Og det tror jeg er utrolig dårligt.

Jeg har tidligere selv været involveret i den problemstilling at skabe et samarbejde og må sige, at et af hovedproblemerne er de meget stærke personadskillelser mellem den offentlige og den private sektor; man kender simpelt hen ikke hinanden på kryds og tværs, sådan som man gør det i andre lande. Efter at have hørt hr. Poul Nødgaards fremragende indlæg er jeg derfor blevet endnu mere overbevist om, at det her er noget, vi skal se at komme i gang med, så vi kan få et bedre samarbejde end det, vi hidtil har haft.

Så vil jeg så i øvrigt sige om konkurrenceforvridningen – det er sagt én gang tidligere, nemlig i går, men det skal da tages op igen i dag: Sig mig, hvad tror Fremskridtspartiet erhvervszonerne vil indebære? Vi siger stadig ja til dem, men tror Fremskridtspartiet virkelig ikke, det betyder konkurrenceforvridning, for så mener jeg, at Fremskridtspartiet er mere naivt, end det har lov at være.

Erhvervszonerne er konkurrenceforvridning, så det basker. Det Radikale Venstre har alligevel sagt ja til dem, fordi vi mener, at det nu er helt afgørende nødvendigt, at vi sætter alle sejl til for at forbedre forholdene for erhvervslivet her i landet. Det er også det, vi gør med dette forslag; men vi gør det altså også med Fremskridtspartiets fortrinlige konkurrenceforvridende forslag om erhvervszoner. Vi mener, det er en god ting. Vi siger ja til det. Vi gør det ligesom det her på en slags forsøgsbasis, sådan at vi løbende følger udviklingen og så prøver at se på, hvordan man kan korrigere tingene i lyset af, hvordan det nu folder sig ud i det virkelige liv.

Jeg synes imidlertid, der er to lidt stærkere argumenter, som man måske skal lytte til. Det ene er: Vil kommunerne nu gå ind og fremstille søm, sko og andet? Der er ikke andet at sige til det, end at man må håbe på, at kommunerne finder ud af, at det ikke er lige det, de skal kaste sig over, men at vi forstår det som noget, der skal være baseret på kommunal viden og erfaring og noget, der er bygget op i kommunerne. Og det er skofremstilling ikke typisk, sømfremstilling formentlig heller ikke.

Men jeg går ud fra og håber på og har regnet med, at kommunerne er ansvarlige og dermed altså også vil forstå, hvad det er, der gives tilla-

delse til her. Og hvis kommunerne viser sig ikke at være ansvarlige, er der jo ikke andet at gøre end at sige: Det var ærgerligt. Det var et forsøg. Vi prøvede, men kommunerne tog altså fat på alt muligt andet end det, vi havde forestillet os, og så må man jo sige, at forudsætningerne er væk.

Det andet – og det er måske det mest klare argument – er spørgsmålet, om det vil lægge pres på kommunerne, om der kan lægges pres på kommunerne fra en nødlidende virksomheds side. Til det vil jeg sige: Ja, den mulighed foreligger. Det er klart, den mulighed foreligger. Jeg tror også, der ligger et stort pres på kommunerne i dag, hvis kommunerne har nødlidende virksomheder. Jeg tror, det, der er forskellen mellem dette forslag og andre situationer, er, at der er åbenhed her, fordi der vil være tale om en åben dannelse af et aktieselskab, mens den almindelige pression ofte foregår mere i det dultede. Man kan ikke afvise, at det vil føre til en slags pres på kommunerne, men så må vi jo tage det op, når vi har set, hvordan tingene udfolder sig i praksis.

Med andre ord synes jeg, det er et udmærket lovforslag. Jeg er glad for, at der er fundet et flertal for det. Jeg synes i øvrigt, at det tidsmæssigt passer fortrinligt ind i de aktiveringspakker, vi forhandler i øjeblikket, og hvor vi iværksætter forskellige forsøg for at se, om vi dog ikke kan komme ud af dødvandet, både med hensyn til det danske erhvervslivs udviklingsmuligheder og med hensyn til arbejdsløsheden.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg vil mene, at forhandlingen nærmer sig sin afslutning, men der er anmeldt to korte bemærkninger. Først til hr. Poul Nødgaard.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Ja, forståelsen er jo nok ikke så stor, når vi skal på ferie, så vi skal nok prøve, om vi kan lade være at forlænge debatten.

Jeg vil lige sige noget til fru Lone Dybkjær om de 10 mio. kr. Jeg forstår det ganske enkelt ikke. Jeg har endda gået i skole i mine unge dage. Jeg forstår ikke de 10 mio. kr., jeg forstår det ikke! Svar mig åbent og ærligt på, hvordan en kommune på 4.000 indbyggere må skyde 10 mio. kr. ind, når Århus Kommune må gøre det

[Poul Nødgaard]

samme. Hvis partierne endelig skulle lave dette vanvittige forslag, så kunne man da bare sige: Kommuner under 10.000 indbyggere må skyde 2 mio. kr. ind, og kommuner med mellem 10.000 og 50.000 så og så mange penge. Så var der da en vis rimelighed i det. Men det her er så uigennemtænkt, som noget overhovedet kan være, og det tror jeg også fru Lone Dybkjær inderst inde godt vil indrømme.

Så er jeg meget glad for, at det blev sagt – og jeg roser egentlig fru Lone Dybkjær for hendes ærlighed – at når de 10 mio. kr. er brugt op i kommunerne, så bliver de bare udvidet med x antal mio. kr., alt efter hvordan det passer de forskellige socialistiske kommuner. Det er sagt her fra denne talerstol. De vil have tallet udvidet. Jeg går ud fra, at de bare ringer ind på fru Lone Dybkjærs telefonsvarer og beder om, hvor mange millioner kroner de vil have ekstra. Det er i realiteten det, der blev sagt. Det blev sagt, og det synes jeg er vældig fint.

Og så vil jeg godt lige sige en ting om samarbejdet mellem den offentlige og den private sektor. Man kan tydeligt høre, at fru Lone Dybkjær ikke har spor føling med, hvad der foregår i en kommune i Danmark. I den kommune, hvor jeg selv er med i bystyret, dér har vi et meget, meget tæt samarbejde mellem kommunen og erhvervslivet. Vi har en erhvervschef, vi laver en lang række ting, som gør det betydeligt lettere for vores erhvervsliv. Vi støtter dem, vi plejer dem, vi passer på dem, og vi vil gerne have nye virksomheder til.

Så lad være at komme og sige, at der ikke er noget samarbejde mellem disse to sektorer. Det er – ja, jeg ved ikke, hvilket udtryk jeg må bruge, jeg skal hele tiden passe på udtrykkene – men jeg synes, det er alt for galt at sige sådan noget. Jeg havde et andet udtryk, der var stærkere, men det må jeg jo ikke bruge her. (*Munterhed*).

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Det var godt!

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Det var fru Lone Dybkjærs bemærkning om søm og skokrem, som fik mig herop. Jeg tror faktisk ikke, så mange kommuner vil gøre det. Og hvis de ville gøre det, så ville de nok hurtigt finde ud af, at det ikke var så smart. Altså der

kan komme en grænse for, hvad selv kommuner vil deltage i.

Men der er noget, der er meget mere bekymrende for mig, og det er, at man kan komme ud for, at kommunerne nu vil til at drive byfornylselskaber i hele Østeuropa med statsstøtte fra den pulje af midler, som findes til Østhjælpen. Det er de sociale boligselskaber godt i gang med, og det er i meget stærk konkurrence med danske byggevirksomheder.

Noget andet, som vi kan tænke os vil komme, er, at man vil til at eksportere f.eks. ejendomsadministration eller meget andet, som de sociale boligselskaber mener de er så gode til. Det er jo fastslået, at der må ikke være lejerpenge i den slags selskaber. Det, man kan opnå nu, er at få kommunale penge derind i stedet for, og så er det i og for sig ligegyldigt, for det er jo så alle borgernes penge; før var det bare lejernes penge. Det er den slags ting i dette forslag, som gør, at vi i Fremskridtspartiet er enormt bekymrede for, hvad det kan føre til med årene.

(Kort bemærkning).

Duetoft (CD):

Nu er hr. Poul Nødgaard jo en stor skuespiller, og derfor er det da spændende at høre hr. Poul Nødgaard svinge sig rundt i de ideologiske gynger. Altså den med, at de socialistiske kommuner i Danmark vil nu gøre sådan og sådan – jeg ved ikke, hvor mange socialistiske kommuner der faktisk er i Danmark.

Jeg var ved ikke at lade mig provokere af hr. Poul Nødgaard, men eftersom det blev fulgt op af hr. Poul Nødgaard, følte jeg, at jeg var nødt til at gå herop og sige, at den monopolisering af det borgerlige, som hr. Poul Nødgaard tog fat på, vil vi meget gerne have os frabedt. Jeg må sige, at hvis dette forslag er det forslag, der adskiller de borgerlige fra de ikkeborgerlige, så ser det lidt sølle ud for borgerligheden i Danmark. Jeg vil påstå, at Fremskridtspartiet er langt mere uborgerligt end det borgerlige Danmark med sin anarkistiske politik på en lang række områder.

Det er et spørgsmål om snusfornuft. Det er et spørgsmål om, at man skal sikre sig, at den viden og den ekspertise, der findes i det offentlige, i samarbejde med det private bliver udnyttet bedst muligt. Og jeg kan ikke forstå, at det borgerlige Danmark skulle se det som, at

[Duetoff]

det er den store ideologiske kamp, der skal stå dér. Jeg mener faktisk, at kampen om det borgerlige Danmark burde stå så mange andre steder, hvor borgerlige politikere glemmer at slå. For alt om det med borgerlighed har ikke kun noget med penge at gøre, men har noget med nogle grundholdninger at gøre og mange andre ting, som vi kan diskutere ved en anden lejlighed.

Men at det her skulle være udtryk for, at hvis man stemmer imod dette forslag, er man borgerlig, og stemmer man for det, så er man uborgerlig, så er der noget, hr. Poul Nødgaard i al fald har misforstået.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg må sige, at det går mere og mere op for mig, at hr. Knud Lind har fundet sin afløser her i Folketinget i form af hr. Poul Nødgaard. Hvor det tidligere var det miljøpolitiske område, som hr. Knud Lind tog fat på, så kan vi nu bevæge os over til det erhvervspolitiske område. Sådan forudsiger jeg mange muntre debatter mellem Det Radikale Venstre og Fremskridtspartiet, repræsenteret ved hr. Poul Nødgaard, i fremtiden.

Men det er måske ikke så dårligt endda. Det var faktisk meget sjovt lejlighedsvis, når hr. Knud Lind gik på talerstolen og gav det borgerlige Danmark en ordentlig opsang.

Til gengæld er det ikke altid, det er muligt – må jeg så desværre sige – at forklare Fremskridtspartiet, hvad det er, der menes med de ting, man siger. Men jeg vil gerne gøre endnu et forsøg:

Vi har med 10 mio. kr.s-grænsen prøvet at lave et maksimum. Der kunne laves mange andre, men vi har syntes, det var ubureaukratisk, ikke et udtryk for papirnusseri. Vi har simpelt hen ment, det var ret godt at have den begrænsning. Og vi har ikke ment, at bare fordi man var en stor kommune, så skulle man have et meget større beløb – fordi man ikke nødvendigvis er bedre, bare fordi man er en stor kommune.

Der er masser af små kommuner, som laver meget veldreven kommunevirksomhed, og derfor kan det være lige så rimeligt, at en lille kommune investerer i sådan nogle aktieselskaber, som store kommuner. Ja, man kan næsten sige, at de måske har mere behov for at gøre

det, fordi det kan være sværere for dem at få løst deres opgaver på anden vis.

Men man kunne tage så mange andre tal. Jeg kunne også have taget 100 mio. kr., jeg kunne også have lavet flere grænser. Men det afgørende er, at så snart man laver en grænse, så opstår der en eller anden form for disharmoni; sådan er det jo her i livet.

Til dette med, at man bare vil udvide: Jeg har ikke sagt, at man bare vil udvide. Og til hr. Poul Nødgaard vil jeg gerne sige, at den eneste, der kan udvide i øjeblikket, det er faktisk ministeren. Hvis hr. Poul Nødgaard på den måde garanterer en slags ministerpost, så skal jeg selvfølgelig være lidt mere åben over for hr. Poul Nødgaards udtalelser. Men den eneste, der i øjeblikket kan udvide og give en dispensation, er ministeren. Der er ingen andre, der kan, hverken med eller uden telefonsvarer.

(Kort bemærkning).

Lis Noer Holmberg (CD):

Jeg havde egentlig sat mig for, at jeg ikke ville tage ordet, men jeg føler mig alligevel lidt provokeret til at gøre det.

Det her handler altså også om, hvem der sidder i en kommunalbestyrelse, og så handler det i allerhøjeste grad om holdninger. Det er jo ikke givet, at fordi man bliver valgt ind i en kommunalbestyrelse, så egner man sig også til at drive erhvervsliv, og jeg mener ikke, at vi som kommunalpolitikere skal sidde og spille roulette med skatteborgernes penge i erhvervs-eventyr.

Jeg synes, det er rigtigt, at vi skal støtte erhvervslivet. Jeg synes også, det er rigtigt, at vi skal give kommunerne mulighed for at sælge den viden og den knowhow, de har. Men her er der tale om direkte produktion, og det kan altså kun blive til konkurrenceforvriddning. I det hele taget er der også, som fru Lone Dybkjær har været inde på, stor risiko for, at det kommer til at koste skatteborgerne penge, og det er ikke rimeligt.

Lysholm Christensen (KRF):

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at Kristeligt Folkeparti er stærkt imod dette lovforslag. Vi er det, fordi vi ikke mener, det er rigtigt at indføre disse nye principper om lovliggørelse af kommunale produktionsvirksomheder. Vi mener, at vi hermed bryder med et gammelt,

[Lysholm Christensen]

sundt princip om, at kommunerne ikke skal engagere sig i produktion og andre lignende aktiviteter. Skatteborgernes penge skal ikke bruges til risikovillig kapital.

Vi tror, at kommunalbestyrelserne kommer under pres, når virksomheder bliver nødlidende. Hvem vil ikke gerne sikre nogle arbejdspladser? Men hvem skal så betale, når det alligevel går galt og man ikke kan skabe flertal for at lukke virksomheder, som måske ikke har nogen fremtid for sig?

Vi tror også, at man åbner for en ubillig konkurrence; små erhvervsvirksomheder kan få problemer i konkurrence med de kommunale aktiviteter. Kort sagt, kommunen duer ikke til at engagere sig i de nye aktiviteter, der her bliver mulighed for.

Det er min klare opfattelse, at Det Radikale Venstre her leverer en vare, som brugerne ikke engang har ønsket – i hvert fald i den form, som den foreligger; man leverer en vare, som der ikke er bedt om, og det synes jeg er yderst betænkeligt. Vel, der var behov for små justeringer af den gældende lovgivning, men dette kludetæppe løser i hvert fald ikke problemet.

Vi beklager, at der ikke kunne skabes forlig med regeringen om denne vigtige sag. Så er der kun tilbage at håbe, at kommunerne ikke udnytter loven.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 69 stemmer (S, SF, RV, Duetoft (CD), Mimi Jakobsen (CD), Bente Juncker (CD) og (ved en fejlfafstemning) Sonja Albrink (CD)) mod 56 (KF, V, FP, KRF, Addi Andersen (CD), Lis Noer Holmberg (CD), Svend Aage Jensen (CD) og Jette Pors (CD)).

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.45.

Mødet udsat kl. 12.32

Mødet genoptaget kl. 13.45

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Tredje behandling af lovforslag nr. L 218:

Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser og realkreditloven. (Afskaffelse af ministerudpegede bestyrelsesmedlemmer i pengeinstitutter og realkreditinstitutioner).

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.

(Fremsat 31/1 92. Første behandling 11/3 92. Betænkning 6/5 92. Anden behandling 12/5 92).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erling Olsen (S):

Jeg synes, denne sag har fået en særdeles tilfredsstillende behandling. Der er ikke alene opnået flertal for at afvise forslaget, vi har også fået industriministerens tilsagn om, at hun med jævne mellemrum vil indkalde de offentlige repræsentanter i banker og sparekasser til et seminar, hvor man kan udveksle erfaringer og tale om, hvad hvervet egentlig indebærer. Derudover har et flertal givet tilsagn om, at man vil udvide systemet med offentlig repræsentation til også at omfatte forsikringssselskaber og pensionskasser, og det kan jeg kun glæde mig over.

Kirsten Jacobsen (FP):

Det forslag, vi nu skal stemme om, handler jo ganske enkelt om at afskaffe de ministerudpegede bestyrelsesmedlemmer i pengeinstitutter og realkreditinstitutter.

Forslaget har jo fået en noget anden skæbne, end det var meningen, da det blev fremsat. Men jeg er noget overrasket over, at Venstre og Det Konservative Folkeparti afviser forslaget, især på baggrund af udtalelserne i medierne, hvor specielt Det Konservative Folkeparti direkte har sagt, at man vil støtte Fremskridtspartiets forslag. Jeg må tage det som udtryk for, at Venstre og Det Konservative Folkeparti har ændret opfattelse, når det gælder de offentligt udpegede bestyrelsesmedlemmer, og det har jeg taget til efterretning.